

Noviny

08/2015
J&T BANKA NOVINY

Datum vydání 11. 8. 2015

www.jtbank.cz

Chorvatská Vaba banka roste / str. 8

Jak se daří rok po vstupu na chorvatský trh plnit strategii a co tato akvizice přináší našim klientům? Prozrazuje Monika Céřeová v exkluzivním rozhovoru.

Splňte si, o čem jste jen snili / str. 11

Léto v plném proudu, a tak vám J&T Concierge opět přináší několik tipů, jak si ho naplno užít. Objeďte kouzlo jižní Evropy nebo vyrazte za oceán na divoká zvířata.

Sponzor se o nás zajímá / str. 14

Jak vidí Petr Nedoma, ředitel Galerie Rudolfinum, současnou uměleckou scénu a jakou roli hraje stát a sponzoři pro život galerií? To vše vám prozradí v exkluzivním rozhovoru.

Na investování nemusíte být sami

Kolektivní investování může být vhodnou volbou pro ty investory, kteří se nechtějí sami rozhodovat, do kterých konkrétních cenných papírů investovat své peníze. Správa portfolií je svěřena odborníkům, kteří neustále sledují dění na finančních trzích a okamžitě reagují na nové kurzotvorné události.

Podstatou kolektivního investování je shromáždění peněžních prostředků upisováním akcií investičního fondu nebo vydáváním podílových listů podílového fondu. Takto shromážděný majetek je následně investován na základě principu rozložení rizika, čímž je dosahováno úspor z rozsahu. Tedy náklady na provedení investice a rozložení rizika

jsou obvykle menší než v případě, kdy by investor prostředky takto investoval samostatně.

Češi přišli fondům na chuť

V polovině roku bylo v domácích podílových fondech nejvíce peněz v historii – téměř 200 miliard korun. Důvod? Tím hlavním jsou rekordně nízké

úrokové sazby na bankovních depozitech. Střadatelé proto hledají alternativní způsoby zhodnocování svých úspor, které mohou poskytnout vyšší výnosy. Dalšími důvody jsou zvýšená důvěra lidí v domácí ekonomiku a v kolektivní investování. „Objem investic v podílových fondech na obyvatele je u nás ovšem stále výrazně nižší, než je tomu v zemích západní Evropy a severní Ameriky,“ říká Marek Janečka z investičního oddělení J&T Investiční společnosti.

Přehled fondů z nabídky J&T Banky

Název	Doporučený investiční horizont	Výnos od založení k 31. 7. 2015*
J&T MONEY CZK	1 rok	4,92 % p. a.
J&T FLEXIBILNÍ	2 roky	4,54 % p. a.
J&T BOND CZK	3 roky	5,56 % p. a.
J&T OPPORTUNITY CZK	3 roky	4,83 % p. a.
J&T LIFE 2025 OPF	fond životního cyklu	3,58 % p. a.
J&T LIFE 2030 OPF	fond životního cyklu	3,27 % p. a.
J&T LIFE 2035 OPF	fond životního cyklu	3,61 % p. a.

* Současná výkonnost nezaručuje výkonnost budoucí. S investičními nástroji je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není zaručena návratnost původně investované částky. Výnosy jsou uváděny v hrubých hodnotách. Pro získání čistých hodnot výnosů musí investor zohlednit poplatky účtované bankou dle platného ceníku.

Vývoj v oblasti kolektivního investování kopíruje situaci na finančních trzích. Letos proto nejen u nás, ale i jinde ve světě pokračuje trend odlivu prostředků z fondů peněžního trhu. Výrazně se zpomalil také příliv prostředků do dluhopisových fondů z důvodu zvýšené volatility a nejistého výhledu na dluhopisových trzích. Naopak zvýšený zájem byl o akciové a nemovitostní fondy, vysoký příliv prostředků pokračuje i do fondů smíšených. „Stále populárnější jsou rovněž pravidelné investice do tzv. fondů životního cyklu, které nejsou příliš ovlivněny tržní situací a představují alternativu k dlouhodobému spoření či penzijnímu připojištění,“ dodává Marek Janečka.

A jak se jednotlivým typům fondů daří? „Díky pozitivnímu vlivu kvantitativního uvolňování ze strany Evropské centrální banky se dařilo

> Pokračování na straně 5

Výsledková sezona vyznívá lehce pozitivně

Kromě aktuální situace v Řecku a Číně se zájem investorů v červenci zaměřil hlavně na výsledkovou sezonu. Pozitivní překvapení je opětovně především na čistém zisku (73 %), ale tržby jsou znovu vyrovnané vzhledem k očekávání.

Červenec byl ve znění dění kolem Řecka, výsledkové sezony za 2. kvartál 2015 a dění v Číně. Řecko se prozatím z „bankrotu“ vymanilo na poslední chvíli a vše naznačuje tomu, že se může situace kolem řecké ságy postupně uklidnit a nemusí dojít k žádnému dalšímu vyhrocení. Dlouhodobé dopady jsou však prozatím nejasné vzhledem k absenci informací ohledně třetího záchranného balíku, respektive kroků řecké strany, které budou nutné podniknout.

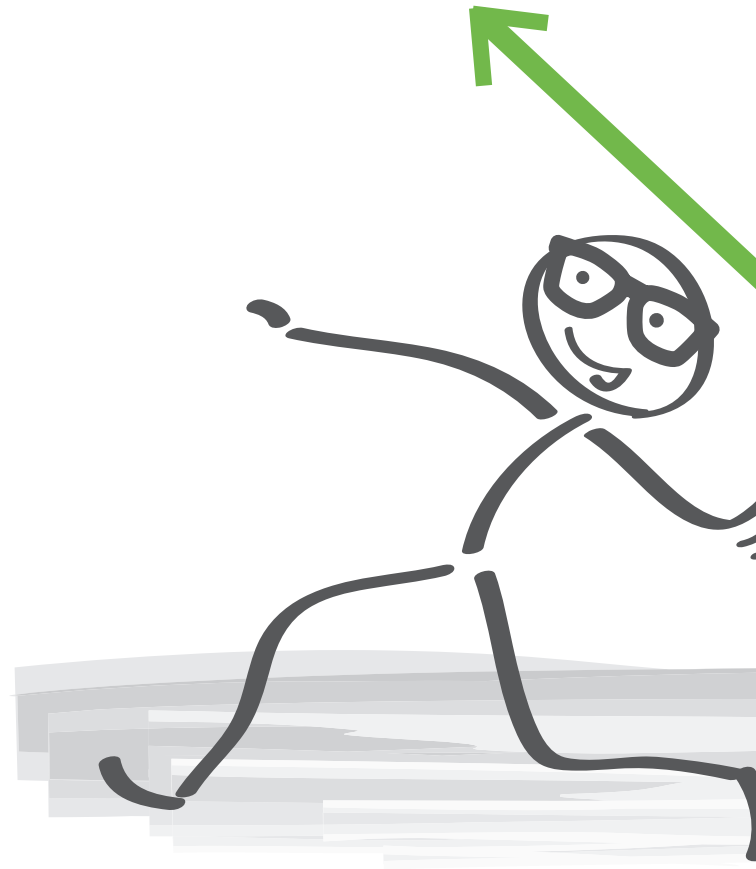
Výsledková sezona dle očekávání opětovně vyznívá lehce pozitivním tónem. Pozitivní překvapení je opětovně především na čistém zisku (73 %), ale tržby jsou znovu vyrovnané vzhledem k očekávání. Zahrnutí ropného sektoru a základních materiálů však výrazně negativně ovlivnilo růstový profil. Ze tří čtvrtin zveřejněných výsledků prozatím průměr vykazuje 4,7% pokles na tržbách a 2,4% pokles na čistém zisku v meziročním srovnání. „Celkově tedy vnímáme výsledkovou sezonu prozatím neutrálně,“ konstatuje hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

V Číně se spustil výprodej po raketovém růstu z uplynulých měsíců. Korekce snad však není v Číně dovolené slovo a vláda podnikla velké množství nestandardních kroků (zákaz „short“ prodejů, zákaz prodejů akcionářů s větším než 5% podílem, speciální fondy na podporu akcií a jiné) proto, aby byl výprodej zastaven. To se však daří jen částečně a trh opouští především zahraniční investoři, kterým se nelíbí nestandardní kroky. „Jen připomínáme, že Šanghajský index sice ztratil 32% ze svého maxima, ale stále je od začátku roku +16% a meziročně o 69% výše,“ říká Petr Sklenář. Výprodej na čínském trhu však strhává i ostatní trhy. Současně se země potýká s oslabováním tamní ekonomiky, což není dobrým znamením především pro komoditní sektor.

Centrální banky byly v červenci víceméně bez překvapení. ECB se zabývala především řešením řecké otázky a FED zopakoval rétoriku, že vnímá oživení trhu práce, ale stále očekává další zlepšení před tím, než začne měnit úrokové sazby.

„Ještě bychom neměli opomenout faktor ropy, která je opětovně poblíž svých letošních minim WTI – 45 USD za barel. Tlak je patrný především na těžařích a dále na ruských akcích. Očekáváme, že tento tlak může dále přetrvat vzhledem k výhledu na novou ropu z Íránu a rostoucí produkci v USA,“ upozorňuje Petr Sklenář.

V řeci čísel byl červenec měsícem stabilizace po červnovém ústupu z pozic. Americké indexy přidaly meziměsíčně 0,4–2,8%. Německý DAX v návaznosti na dění kolem Řecka přidal 3,3% a v závěsu byla i domácí burza, kde index PX narostl o 5,1%. Japonský Nikkei vzrostl o 1,7%.

Dluhopisy jsou stabilní

Dluhopisové trhy (USA, Evropa) se v červenci stabilizovaly a postupně korigovaly předchozí nárůsty výnosů, které se na delším konci křivky snížily o 10–20 bazických bodů. Výnos 10letého amerického dluhopisu klesl na 2,20% a u německého ekvivalentu na 0,65%. Dál ovšem pokračoval nárůst rizikových přírůstků u korporátních dluhopisů, které se dostaly na půlroční maxima, a to především v energetickém sektoru. Česká a polská výnosová křivka klesla o 20–30 bazických bodů, u maďarských dluhopisů byl pokles výnosů poloviční.

Koruna je nejsilnější od roku 2013

Dolar k euru se podobně jako předchozí dva měsíce držel v pásmu 1,08–1,12 USD/EUR a kolísání způsobovaly zprávy, které posilovaly či oslabovaly spekulace o růstu sazeb v USA. Ovšem jasný názor nepřevládá a dolar pokračuje v bočním trendu. Vyhrocená jednání kolem Řecka neměla výraznější dopad na kurz eura. Koruna k euru posílila z úrovně 27,3 až k samotné

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Upozornění / Produkt obsahuje doložku podřízenosti a nevztahuje se na něj zákonné pojištění. Výroční zprávy a finanční výkazy Banky jsou k dispozici na www.jtbank.cz.

Upozornění / Článek není propagačním sdělením a obsahuje pouze osobní úvahy makléře banky. Sdělení není komunikací se zákazníkem ve smyslu ust. § 17 vyhlášky č. 303/2010 Sb. Informace o výhodách a rizicích spojených s investováním naleznete na www.jtbank.cz.

hranici 27,0 CZK/EUR, kde ČNB intervencemi aktivně začala bránit úroveň 27 CZK/EUR. ČNB detaily (objem, četnost) intervencí odmítla zveřejnit. Koruna je nejsilnější od intervence z listopadu 2013. Ostatní měny v regionu – maďarský forint (+2,6% m/m; 307 HUF/EUR), polský zlotý (+1,2% m/m; 4,14 PLN/EUR) – odmazaly ztráty z červnového propadu.

Komodity zažily hluboký propad

Široké komoditní indexy v červenci propadly o 12–14%, což byl nejhorší měsíční výsledek pro komodity od listopadu 2008, a některé indexy se dokonce

Pokračující O2 CR zveřejnilo 29. 7. první samostatné výsledky od rozdělení. Ty analytiky vyšší provozního zisku EBITDA pozitivně překvapily (2,5 mld. Kč či +15,8% r/r dle pro forma odhadu za 2Q14). Novinkou pro trh byla rovněž struktura nové společnosti. Informace o dividendě či výhledu na rok 2015 dle očekávání nijak specifikovány nebyly. Nicméně výhled na rok 2016 bude pravděpodobně představen v příštím roce a společnost by tak měla pokračovat v průhlednější politice vůči akcionářům poté, co se bude situace kolem rozdělení stabilizovat.

Aktuální výsledky a zveřejněná pro forma data naznačují, že relativní srovnání by mohlo při současném čistém zadlužení vykazovat hodnotu společnosti kolem 149 Kč na akcii. Nicméně podrobnější fundamentální model se aktuálně zpracovává. „Jen podotýkáme, že stěžejní v rámci sektoru telekomunikací bude konečná dividendová politika společnosti, což může být nadále jistě omezení v potenciálním zájmu ze strany větších investorů,“ upozorňuje Petr Sklenář.

Naopak pozitivní může být faktor stabilizace situace, který by mohl vést až k návratu do některých indexů. Zde bude nadále zřejmě platné omezení volně obchodovaného podílu společnosti, který je dle posledních zpráv pod 15%. „Ale i tak tuto skutečnost vnímáme jako možné pozitivní překvapení ve střednědobém horizontu. Aktuálně je náš výhled neutrální za současné cenové úrovně 140 Kč. Absenci jasně dané dividendové politiky vnímáme jako limitující faktor pro větší cenové růsty,“ říká Sklenář.

Srpnové výhledy

V srpnu se analytici nadále zaměří na výsledkovou sezonu, Čínu a sledovat budou i pokračování jednání Řecka s věřiteli o dalším záchraném balíčku.

„Z výsledkové sezony budou zajímavá především vybraná jména, ale jako celek se domníváme, že již bude mít spíše neutrální vyznění. Očekávání bude mírně překonáno především na čistém zisku, ale meziroční pokles zřejmě již v poslední čtvrtině zveřejňovaných čísel vyrovnán nebude,“ konstatuje Petr Sklenář.

propadly na 13letá minima. Pod velký tlak se dostala hlavně ropa, která dál prudce korigovala předchozí růsty, když se nenaplnila očekávání, že nízká cena ropy povede k útlumu těžby. Cena ropy se propadla na 4měsíční minima – evropský Brent (–18% m/m; 52 USD), americká WTI (–21% m/m; 47 USD) – a přiblížila se na dosah 6letých minim z poloviny března.

Technické kovy v průměru ztratily 7%, zemědělské plodiny propadly o 12%. Stranou výprodejů nezůstaly ani drahé kovy (–7% m/m), kromě všeobecného prodejního tlaku se přidaly obavy ze zvyšování sazeb v USA, a cena zlata se propadla o 100 dolarů po 5 letech na 1100 USD.

„Smíšená data z ekonomiky a vysoký stav zásob nedávají komoditám, zejména kovům a ropě, prostor pro růst. Výrazným faktorem je vývoj kurzu dolaru a očekávání na růst sazeb v USA,“ uvádí Petr Sklenář.

PPF zveřejnila dobrovolnou nabídku

Z akcií se podíváme na O2 CR / CETIN. Červenec byl pro obě společnosti důležitý v tom, že k 13. 7. uplynula dobrovolná nabídka ze strany PPF na obě společnosti. PPF nabídla za O2 CR 78 Kč/akcii a za CETIN 176 Kč/akcii. V případě CETINU došlo ještě k mimořádné valné hromadě, která mimo jiné schválila dle očekávání finanční asistenci majoritnímu vlastníkovi ve výši 32,2 mld. Kč.

Čína může zřejmě stále působit jako jistý limitující faktor pro návrat k rizikovým aktivům. Nicméně současně se lze domnívat, že nestandardní kroky mohou udržet tamní burzu od většího poklesu či dokonce v plusu za celý rok. Další kroky k dosažení dohody mezi Řeckem a věřiteli mohou přinést pozitivní vlnu na evropské trhy. „Osobně jsme v tomto pozitivní a očekáváme, že Řecko přijme nutné kroky a začne je rovněž implementovat do svého právního systému a následně fakticky provádět,“ dodává Sklenář. ■

Připraveno analytiky J&T Banky.

J&T a Istrokapital se dohodly na změnách podílů

Istrokapital SE Maria Hoffmanna a osoby blízké J&T se domluvily na majetkovém vypořádání, jehož hodnota je 500 milionů eur. Transakce se vztahuje na společné aktivity v Poštové bance, J&T Finance Group SE a v J&T Private Equity Group, kde se Mario Hoffmann rozhodl ukončit své aktivní působení. Součástí dohod je i získání podílu J&T ve společnosti Axon Neuroscience.

J&T FINANCE GROUP

V rámci vypořádání bankovních aktivit prodá Istrokapital SE svůj 8,45% podíl v Poštové bance holdingu J&T Finance Group SE (JTFG), která se tak stane 98,45% vlastníkem Poštové banky. Zároveň dochází k vypořádání 24% podílu Maria Hoffmanna v JTFG. Akcionáři bankovního a fi-

nančního holdingu JTFG tak zůstávají Jozef Tkáč (47,5%), Ivan Jakabovič (47,5%) a čínská soukromá společnost CEFC Shanghai International Group Limited (5%) z holdingu China Energy Company Limited.

„Maria Hoffmanna si vážím jak profesně, tak osobně. Chápu jeho rozhodnutí jít vlastní cestou, a proto jsme mu nabídli možnost odkoupení jeho podílů, kterou přijal. Po několikaleté dobré spolupráci jsme se tak dohodli na rozdělení a vypořádání společných aktivit v J&T. Vzájemně budeme spolupracovat na projektu výzkumu Alzheimerovy choroby,“ uvádí Patrik Tkáč, místopředseda představenstva J&T Finance Group SE.

„V byznysu působím už 20 let. S J&T jsem měl vždy korektní a přátelské vztahy, ale rozhodl jsem se věnovat svým osobním aktivitám ve společnosti Axon Neuroscience. Úspěšně jsme ukončili první fázi klinických zkoušek ve vývoji vakcíny proti Alzheimerově chorobě, což dává naději milionům pacientů bojujících s touto chorobou. Mým záměrem je vynakládat na tento projekt většinu svého času i energie,“ uvedl Mario Hoffmann, předseda správní rady Istrokapital SE. ■

EDF a EP Energy podepsaly dohodu o prodeji 95,6% v Budapešti Erőmű

EP

ENERGETICKÝ A PRŮMYSLVÝ HOLDING

EP Energy prostřednictvím své dceřiné společnosti EP Hungary uzavřela s francouzskou firmou E.D.F. International (EDF) smlouvu o prodeji jejího podílu v maďarské společnosti Budapešti Erőmű. EP Energy tak získá více než 95% akcií ve společnosti, která sdružuje tři kogenerační (výroba tepla a elektřiny) plynové teplárny.

Kelenföld (s instalovanou kapacitou 188 MWe a 395 MWt), Újpest (105 MWe a 421 MWt) a Kispeszt (113 MWe a 366 MWt) pokrývají téměř 60% spotřeby tepla v Budapešti a podílejí se zhruba 3% na výrobě elektřiny v Maďarsku.

Transakce podléhá schválení maďarského antimonopolního úřadu, souhlasu tamního regulátora a nutná je i autorizace ze strany francouzského ministerstva hospodářství. ■

Kampaň Hledáme rodiče na Festivalu v ulicích

Už podruhé Nadační fond J&T hledal na Festivalu v ulicích v Ostravě, největší doprovodné akci Colours of Ostrava, rodiče pro děti, které ze závažných důvodů nemohou vyrůstat ve své biologické rodině.

Ve dnech 14. a 15. července ožilo centrum moravskoslezské metropole opět skvělou hudbou, divadlem, tancem a workshopy. Společně s Rodinným a komunitním centrem Chaloupka připravil nadační fond program pro celou rodinu. Děti dováděly na populárních vozítkách trikke, malovaly svoji rodinu a společně s rodiči řešily záladné otázky kvízové hry. Kdo vyluštil tajenku, získal sladkou odměnu – vynikající zmrzlinu. ■

> Pokračování ze strany 1

akciovým i smíšeným fondům, zejména pak těm zaměřeným na evropské trhy. Plánované zvýšení úrokových sazeb v USA a zvýšená inflační očekávání zapříčinila slabší výkonnost dluhopisových fondů. Problém vydělat si alespoň na své náklady má většina fondů peněžního trhu kvůli rekordně nízkým úrokovým sazbám, výrazné ztráty zaznamenávají opět komoditní fondy kvůli negativnímu vývoji cen ropy, zlata a ostatních komodit," konstatuje Marek Janečka.

Další výhledy

Do konce roku budou mít významný vliv na vývoj finančních trhů, a tudíž i výkonnost podílových fondů, opět centrální banky. Evropská centrální banka bude pokračovat ve svém programu nákupů aktiv, což by nadále mělo mít pozitivní vliv na akciové trhy v Evropě. I Česká centrální banka pokračuje v extrémně uvolněné monetární politice prostřednictvím nulových sazeb a intervencemi na devizovém trhu. „Zde ovšem existuje riziko zvýšeného tlaku investorů na posílení kurzu koruny oproti euru vzhledem k pozitivnímu vývoji české ekonomiky, proto budou investoři asi více vyhledávat fondy, které zajišťují měnové riziko do koruny," říká Janečka. Podle jeho názoru by se mohlo kromě akciových a smíšených fondů dařit i fondům nemovitostním, kterým prospívá prostředí nízkých sazeb s oživující se ekonomikou. Naopak nízkou výnosnost lze i nadále očekávat u fondů peněžního trhu. ■

PŘEHLED FONDŮ J&T:

J&T MONEY

Fond se zaměřuje na investice do nástrojů s pevným výnosem, především dluhových cenných papírů, instrumentů peněžního trhu včetně směnek, termínovaných vkladů aj. Fond je ideálním nastavením atraktivního výnosu a malé kolísavosti. Je určen investorům, kteří požadují výnos přesahující zhodnocení bankovních vkladů. J&T Money se stal Investicí roku 2013.

J&T BOND

Fond je určen zejména dlouhodobým investořům, kteří požadují výnos výrazně přesahující zhodnocení bankovních vkladů, ale kteří jsou schopni tolerovat a finančně unést i krátkodobé ztráty. Investuje zejména do dluhopisů, a to i instrumentů s vyšším investorským rizikem.

J&T FLEXIBILNÍ

Atraktivní kompromis mezi fondem peněžního trhu a dluhopisovým fondem. Nabízí výnosnější alternativu k běžným bankovním vkladům, ale současně nižší riziko než běžné dluhopisové fondy. Fond aktivně přesouvá prostředky mezi instrumenty dluhopisového a peněžního trhu s ohledem na očekávaný vývoj finančních trhů a úrokových sazeb.

J&T OPPORTUNITY

Fond investuje převážně do instrumentů s vyšším investorským rizikem a výrazně vyšším potenciálem růstu s cílem dosáhnout dlouhodobě vysokého výnosu při akceptaci vyššího kombinovaného rizika domácích i světových akciových a dluhopisových trhů.

J&T LIFE

Fondy s proměnlivou strukturou portfolia J&T LIFE jsou primárně vhodné pro pravidelné investování k pevnému horizontu. S očekávaným začátkem čerpání v letech 2025, 2030 a 2035 jsou vhodným řešením pro tvorbu dlouhodobých rezerv, ať už na důchod nebo dětem do začátku. Investiční strategie fondů J&T LIFE spočívá v postupné a řízené změně složení portfolia od dynamických a potenciálně vysoce výnosných aktiv, k investicím výrazně konzervativnějším, zaměřeným na minimalizaci rizik.

V nabídce J&T BANKY naleznete také fondy třetích stran. Přehled nabízených fondů je k dispozici na: www.jtbank.cz/fondy. ■

„Zachráněné“ Řecko se zradikalizuje a dluhy stejně nesplatí

Když Německo způsobilo po 1. světové válce bezprecedentní lidské a materiální škody, versailleská smlouva mu uložila obří reparace, ztrátu území a významnou ztrátu suverenity. Řecko nadělalo pouze dluhy, ale podmínky jeho „záchrany“ jsou podobné.

Řecko bude de facto protektorátem, který nebude moci přijmout žádný podstatný zákon bez souhlasu věřitelských zemí. Jeho státní majetek bude prodáván pod dozorem věřitelů. I nařízené omezení výdajů na armádu je podobné Německu 20. let. Řekové zažijí ponížení, které nemá v civilizovaném světě obdoby.

Řecko potřebuje pořád totéž: buď vnitřní deflaci, nebo vnější devalvaci, aby získalo zpět konkurenceschopnost. Jeho „záchrana“ ale nepřináší ani jedno. Je zaměřena na získávání prostředků

na umoření dluhu, ne na obnovení schopnosti Řecka uživit se.

Když si Německo před sto lety vyslechlo ve Versailles, co má splnit, obyvatelstvo pocítilo křivdu, jež se nedala smazat. „Versailleskou smlouvu roztrhám na kusy," nabídl o několik let později poníženým a zdecimovaným Němcům jeden úspěšný kandidát na kancléře.

Je těžké si představit, jak bude ponížené Řecko s 30% nezaměstnaností poslušně dlouhé roky

hledat další a další zdroje, jak splatit dluhy, když budou mít lidé sotva na základní potřeby. Mladá řecká generace, která ani nezná, co je to mít zaměstnání, se spíše zradikalizuje natolik, že zemi vyvede nejen z eurozóny, ale i mimo rodinu poklidných, demokratických zemí.

Pavel Ryska
Analytik J&T Banky

Sága Řecko pokračuje. A ještě bude pokračovat...

Žádné prázdniny na trhu nezačaly, vše se točí okolo situace v Řecku a jeho jednání se zbytkem Evropy. Co dneska můžeme říci, je to, že Evropa je ochotna znovu Řecku půjčit a Řecko je připraveno „za to“ udělat nějaké reformy ve své zemi...

Co je správné nebo co by bylo správné udělat, to už vlastně ztratilo smysl, protože nikdo to přesně neví. Asi prostě nechat Řecko zbankrotovat a přejít na vlastní měnu. Ale toho se měnové unie v Evropě také bojí, a proto se téměř za každou cenu snaží s Řeckem dohodnout. Naopak premiér Řecka si doma hraje na spasitele, na tvrdáka hájícího řecké zájmy – jak jinak, že – načež když už mu teče do bot, resp. se topí po uši v průšvihů, přistoupí na podmínky, které mohly být dávno dojednány. Referendum doma vlastně odignoruje, reformám sám nevěří, to je super partner pro evropské vyjednávče, těm se z toho musí doslova otvírat kudla v kapse. Ale nakonec se všichni chtějí dohodnout, do Řecka se musí napumpovat další velké peníze, neboť zavřené banky přinášejí v současné době řecké ekonomice další pohromu. Je potřeba je co nejdříve otevřít, aby země mohla fungovat jakžtakž, ale na to je potřeba zajistit likviditu a dost vysokou – proto jsou další překleňovací úvěry na cestě.

Řecko je tak zadlužené, že si to ani nedokážeme představit. Podle mě by nakonec k odpisu dluhů mělo dojít, neboť jinak tam není cesty ven, tedy kromě bankrotu a vystoupení z eura. A to nikdo nechce. Takže co teď s tím? Trhy si oddechly, to nejhorší bylo jakoby odvráceno, pomoc postupně všichni schválí, peníze se opět půjčí a jak se to zaplatí zpět, teď není důležité – resp. se to tak zdá.

Nicméně je jasné, že volatilita bude fest pokračovat – trhy budou citlivě reagovat na silná slova politiků, krach jakéhokoliv jednání přinese propad, ale zdá se mi osobně, že od toho nejhoršího jsme se opravdu vzdálili. Navíc začne výsledková sezona a na tu se budou investoři soustředit.

Evropa očekává růst

V Česku se dařilo v minulých dnech ČEZu a Erste – ČEZ povzbuzen možnou vratkou z daně za povolenky otestoval hranici 600 korun a je tak posunut blízko ceně před dividendou, což je úspěch. Klidně může ještě jet dalších 20 korun v nejbližších dnech, nicméně u tohoto titulu pak nákupní apetit vyšumí jak pára nad hrncem a kurz dost rychle koriguje získané pozice. Není podle mě od věci si trochu upustit.

Bankovní tituly v Evropě jako první nejvýrazněji reagovaly na dohodu s Řeckem a zde se můžeme

dočkat ještě dalšího růstu, pokud z Řecka opět nepřijdou špatné zprávy. Daří se tak španělským bankám, nad 30 eur se dostala i Deutsche Bank, kterou jsem odprodal a vyměnil za pojišťovnu Allianz, která byla zašlapaná do země.

Výsledky v Americe překvapily

Americké trhy ustály Řecko poměrně klidně, spíše nyní sledují FED a výsledky za druhý kvartál, které jsou zatím velmi dobré. Z výsledkové sezony očekávám dobrá čísla od Applu, zdá se, že i Facebook asi překvapí, ale nad 90 jsem tento titul poredukoval. Zcela zásadní pro mě budou čísla na Twitteru, kde pokud nebude zlepšení, budu muset pozici zavřít.

U General Motors jsem měl po špatném vývoji kurzu akcie ve 2. kvartálu určité obavy, jak dopadnou výsledky za tento kvartál, zvláště při poklesu ruského a jihoamerického trhu a turbulenci na akciových trzích v Číně. Byl jsem připraven i na celkový stoploss a těsně nad úrovní 30 USD jsem pozici o 25% ponižil. GM však výrazně

překvapil, odreportoval zisk na 1 akcii 1,29 USD místo očekávaného 1,06 a potvrdil výhled na celý rok 2015. K těmto číslům pomohl především severoamerický trh, kde poptávka po SUV a „tručích“ díky nižší ceně ropy výrazně rostla, a GM tak dokázal prodávat dražší auta a samozřejmě s vyššími maržemi.

Hodně zabodoval i Daimler, který překonal výsledky trhu opravdu výrazně a i mě osobně čísla nadchl. Na provozním zisku byl oproti očekávání o 14% lepší, na provozní marži se dostal na 10,7%, tedy výše, než si sám cíloval, a troufnu si říci, že bude nad úrovní marže BMW nebo ji minimálně dorovnal. To jsem nečekal...

Zklamání mi přináší nadále komoditní trh, kde jsem long v Glencoru a nějaké blízké pozitivní zprávy zatím nejsou na pořadu dne. Počkám tedy do čísel a budu se muset rozhodnout, co s tím provedu. Na ruském trhu zůstávám long pouze ve Sberbank, díky nízké ceně ropy nemám nyní chuť držet něco jiného.

Dovolená žehlí splíny

Co nás tedy čeká dál? QE od ECB bylo zcela zastrčeno do pozadí kvůli řecké krizi, nicméně tu nadále je a bude. To znamená slabší euro a pozitivní dopad pro evropské producenty – zůstávám tak nadále long. Výhled je podle mého názoru opatrně pozitivní pro evropské akcie, jen se člověk musí popasovat s vyšší volatilitou, což

ale psychicky není úplně jednoduché a občas člověk propadá skepsi, zvláště když se Mr. Tsipras rozhodne promluvit... Ale vydržet, vydržet, řekl bych, že z nejhoršího jsme snad venku.

Americké trhy mají prostor k růstu díky nejbližším výsledkům, pak je na řadě profit taking a můžou nastoupit obavy ze zvednutí sazeb a silného dolaru, takže klidně může přijít korekce. Ale i tu je podle mě spíše potřeba využít k dokoupení. Myslím, že trh kroky FEDu postupně vstřebává a nemusíme se bát prudkého zvyšování sazeb. Prostě FED to dělá dobře!

Dovolená je letos tak trošku pod stresem z toho, co se děje v Řecku, ale pokud na té dovolené jsme, tak přeci není tak špatně... ■

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Banky

Nižší cena zlata kvůli dobré ekonomice? Něco tu nehraje

„Pokles ceny zlata je odrazem nižších rizik a dobré kondice světové ekonomiky,“ zní častá argumentace, která má vysvětlit, proč se cena zlata v dolarech v posledních dnech podívala na nejnižší úroveň od r. 2010. Kdyby si zlato šlo svojí cestou, dávalo by to smysl.

Háček je však ten, že ačkoli je mediálně vděčné hlavně zlato (a někdy ropa), propady zaznamenávají prakticky všechny druhy komodit. Široký komoditní index od agentury Bloomberg se dostal již i pod minima krize 2008–2009, zatímco zlato je stále přes 50% nad nimi.

Obvyklý „příběh“ o zlato tedy nesedí. V dobách, kdy se daří, roste poptávka po vstupech do výroby, ale místo toho nyní kolabují ceny mědi, uhlí, oceli či ropy. Pravděpodobnější je jiné vysvětlení. Vzednutí cen komodit, které nastalo v prvních letech po krizi, nebylo díky skutečnému hospodářskému růstu, ale především díky obří měnové stimulaci, kterou podnikly Spojené státy a Čína. Zatímco v USA panoval strach z inflace a rostla

cena zlata, Čína nově natištěné peníze aktivně směřovala do investic, což hnalo výše ceny kovů a uhlí. Tyto politiky postupně odezněly (navíc v USA se mohou blížit vyšší úrokové sazby), což se nyní na komoditách projevuje.

Nízké ceny komodit tak naznačují, že tu není ani rostoucí světová ekonomika, ani podpůrné tištění peněz. Americké a čínské akcie, které se již v růstu také zastavily, mohou být po komoditách další na řadě.

Pavel Ryska
Analytik J&T Banky

Vaba banka roste a sbírá ocenění od odborné veřejnosti

Chystáte se na dovolenou do Chorvatska? Pak se vám bude možná hodit informace, že i v této zemi má J&T Banka své zastoupení. Vloni na jaře totiž koupila většinu Vaba banky Varaždin, která vstupem kapitálově silného investora získala dostatek prostředků a know-how pro další růst a rozvoj.

Jaká byla pozice Vaba banky na chorvatském trhu před vstupem J&T Banky?

Banka byla vyhlášena svým individuálním přístupem k zákazníkům a poskytováním profesionálních služeb té nejvyšší úrovně, které byly založeny na kompetentnosti zaměstnanců banky. Tím byla blízka myšlenkám, které sdílíme i v J&T Bance. V roce 2007 dokonce značku Vaba banky zařadila odborná porota mezi třicet finančních institucí a deset bank, které se odlišují kvalitou a výjimečností, povědomím o značce a oblibou mezi

a začínáme sbírat ocenění od odborné veřejnosti, je vidět jistá symbióza mezi rozjezdem J&T Banky na Slovensku a Vaba bankou v Chorvatsku.

Povedlo se vám tedy už naplnit původní vizi týkající se činnosti a výkonnosti banky?

Rosteme, takže už nyní víme, že vstup do Chorvatska byl tím správným krokem. Je ale třeba být stále inovativní. V tuto chvíli tu skupina nemá žádné další investice, ale to přijde časem, takže je třeba se pořádně etablovat. Dnes po 14 měsících

Liší se nějak situace na chorvatském finančním trhu od té české?

Když si srovnáme burzy, tak v Praze se obchodují velké objemy a bondy, zatímco v Bratislavě se nic moc neděje. Záhřebská burza si stojí tak někde mezi. Dělalji se tu obchody s bondy a blue chipsy, v nabídce je chorvatský Telekom, Podravka či Zagrebbacka. Finanční trh je tedy určitě aktivnější než ten slovenský, ale nedosahuje takových objemů jako v Praze.

Chorvatská ekonomika stojí na cestovním ruchu a zemědělství, v budoucnu se možná přidá i energetika. Je tedy potřeba vytvářet správné produkty a nabídky přímo pro tato odvětví a být tam, kde je cestovní ruch.

Chorvatsko je oblíbenou letní destinací pro české turisty. Co jim při pobytu u Jadranu může Vaba banka nabídnout?

Nabídnout jim můžeme kompletní zastřešení bankovních služeb, do budoucna plánujeme poskytovat i Concierge služby. Mnoho klientů zde má totiž jachty, nemovitosti, potřebují servis atd., a my jim zatím doporučujeme místní společnosti, které jsou našimi partnery.

Poskytujeme také zakládání společností, daňové poradenství, účetnictví, finanční služby a úvěrování. Umíme pomoci i se získáním příspěvků z evropských fondů, průběžně sledujeme výzvy, které jsou otevřené – nyní jsou zaměřené na cestovní ruch a energetiku.

V Česku i na Slovensku podporuje J&T Banka výrazně oblast umění. Poskytnete podobnou podporu i chorvatským umělcům?

S podporou umění jsme už začali. Například v našich pobočkách, které máme již rebrandované, jsme vytvořili galerii a budeme tu vystavovat obrazy chorvatských umělců. Aktuálně probíhá v naší pobočce v Pule výstava Nenada Opačića, což je nejznámější chorvatský umělec, který pochází z Varaždinu. V budoucnu určitě naše aktivity rozšíříme a máme v plánu do Chorvatska přivážet i zajímavé české a slovenské umělce. ■

spotřebiteli. My jsme v ní i ve zdejším trhu viděli potenciál růstu, zajímavá pro nás byla i cena, takže jsme se do této investice rozhodli jít.

Měli jste ještě nějaké další důvody pro expanzi na chorvatský trh?

Těch důvodů bylo hned několik. Na jedné straně to byl náš zájem o růst v daném regionu, na straně druhé existoval zájem našich klientů, kteří tu chtěli podnikat, kupovat a spravovat nemovitosti a podobně, a my jsme jim v tom chtěli být nápomocni.

Vy už jste zkušenost s rozjezdem nové banky měla. Jak jste se těšila na možnost si to zopakovat?

Před deseti lety jsem rozjížděla J&T Banku na Slovensku a bylo to super, v bance jsem pak nadále působila jako ředitelka. Nicméně jsem vnímala potřebu další výzvy a tato nabídka se prostě nedala odmítnout. Chorvatsko je cizina, která nám sice není tak vzdálená, ale pořád je to o jiném jazyce, chování a přemýšlení. Když dnes rosteme o 11% na bilanční sumě, změnili jsme web i logo

už víme, že to umíme, a umíme najít i klienty na úvěrování a nové klienty banky.

Kam byste Vaba banku chtěli posunout v horizontu dalších pěti let?

Chceme si zachovat to dobré, co ve Vaba bylo, a přinést nové know-how z České i Slovenské republiky, ať už se jedná o privátní bankovníctví, lepší služby či zajímavé projekty. Vaba banka nyní potřebuje růst. Naším cílem je do pěti let se dostat do top 10 bank, a to organicky, tedy nárůstem klientům, nebo akvizicí dalších menších bank. Když jsme vstoupili do Vaba, byla to lokální banka, jejíž většinové pobočky byly zaměřené na severní část Chorvatska. My jsme v průběhu 14 měsíců některé pobočky zavřeli, protože jich působilo na malém území příliš mnoho, a naopak se chceme více zaměřit na pobřeží Zadar, Split a Dubrovnik.

Ve střednědobém horizontu je naším záměrem vybudovat privátní bankovníctví, určitě chceme nabízet i jiné investiční příležitosti než jen vklady, tak jako mají naši klienti v Česku i na Slovensku.

Kdo je Monika Céreevová

Vystudovala Obchodní fakultu Ekonomické univerzity. V roce 1996 se stala zakládajícím členem J&T Finance Group. O dva roky později stala u akvizice Podnikatelské banky v České republice, z níž se později stala J&T Banka. V roce 2006 participovala na založení J&T Banky na Slovensku, jejíž byla až do roku 2014 ředitelkou. V současné době vede chorvatskou Vaba banku Varaždin. ■

S J&T Bankou jste získali v Chorvatsku zázemí

Klienti J&T Banky nyní mohou vyrážet do Chorvatska s vědomím, že se tu někdo postará o jejich peníze, nemovitost nebo jachtu. Letos navíc mají možnost získat díky klubu Magnus za své body kvalitní ubytování jen kousek od Jaderského moře.

O spojení J&T Banky s Chorvatskou Vaba bankou si můžete přečíst na straně 9. Klienti, kteří jsou registrovaní do Magnus klubu, mohou nyní využít atraktivní nabídku ubytování hned ve třech lokalitách Chorvatska. Pokud jste si své body do Magnusu ještě neaktivovali, tak to určitě udělejte, protože tato nabídka opravdu stojí za to!

Apartmány Zelena Punta

Chorvatské turistické středisko Kukljica, kde se nacházejí apartmány Zelena Punta, je ideálním místem pro odpočinkovou dovolenou. Díky šumění moře a ptačímu zpěvu, vůni borovic a středomořské vegetaci zažijete v pohodlných a renovovaných apartmánech nezapomenutelné chvíle!

Pobyt je možný na 3 nebo 7 nocí, na výběr je ze tří typů apartmánů od 32 m² po 50 m². Cena za 1 noc pro dvě osoby začíná už na **10 700 bodů**, za něž získáte pobyt v hodnotě 107,00 € (s 15% zvýhodněním).

Hotel Pagus

Ostrov Pag je jedním z největších jadranských ostrovů. Dlouhé členité pobřeží je přeplněné zálivy, zátokami a krásnými plážemi.

Čtyřhvězdičkový hotel Pagus disponuje komfortními klimatizovanými pokoji s vlastní pláží a je ideálním místem na příjemnou rodinnou letní dovolenou. Bohatá nabídka proslulých ostrovních gastronomických specialit – pažského syra a pažského jehněčího masa – určitě přispěje k příjemnému pobytu na tomto ostrově, který je široko daleko známý ručně vyšívanou pažskou krajkou.

Pobyt na 1 noc pro dvě osoby v hodnotě 150,58 € získáte se zvýhodněním o 15 % jen za **12 800 bodů**. Minimální délka pobytu je 7 nocí.

Hotel Trakošćan

Hotel Trakošćan se nachází v blízkosti jednoho z nejkrásnějších a nejzachovalějších hradů chorvatského kulturního dědictví. K dispozici má 126 klimatizovaných a moderně zařízených pokojů a 2 apartmány, které zaručují svým hostům relaxační pobyt a vynikající služby.

Pobyt na 2 noci a 3 dny pro dvě osoby v hodnotě 168 € můžete získat se zvýhodněním o 41,1 % jen za **9 900 bodů**. ■

Splňte si, o čem jste jen snili

Léto je v plném proudu, a tak vám opět přinášíme několik tipů, jak si ho naplno užít. Za prvním naším tipem nemusíte cestovat ani tak daleko, zůstaneme v Evropě, za těmi dalšími však musíte překonat moře nebo dokonce oceán.

St. Tropez, více než četníci...

Pod žhavým sluncem můžete pozorovat smetánku pózující na promenádě, lesknoucí se jachty a opálená těla. Novomanželé, filmové hvězdy a milionáři se mísí v „chic“ koktejlových barech a zlatá mládež se v Nikki Beach kropí šampaňským. Uděláte ale pár kroků od přístavu a jste v úplně jiném světě. V krásném, starém St. Tropez, kde pétanquové koule drandí po písku a senioři usrkují pastis ve skromných kavárnách. V St. Tropez prostě najdete všechno.

Saint-Tropez je malé město se zhruba 5,5 tisíci obyvatel, které naleznete na Azurovém pobřeží francouzské Riviéry, v sousedství Nice, Cannes nebo třeba luxusního Monaka. Mezi největší lákadla a pravý požitek patří zdejší pláže a procházka podél moře. Pobřežní stezky vás snadno zavedou k nejkrásnějším písčným plážím francouzské Riviéry. Milovníci přírody se tu mohou kochat pestrobarevnými druhy vzácných květin a ostře skalnatými mysy a zátokami. Po cestě vás budou doprovázet všudypřítomní hluční racci. Uvidíte osamocené stojící majáky a malé přístřešky pro zamilované.

V úvodu zmiňovaný přístav a v podstatě celé historické nábřeží Saint-Tropez si určitě vybavíte ze známých francouzských filmů. Atmosféra St. Tropez prostě inspiruje umělce – malíře (například Paul Signac se zde na počátku 20. století inspiroval pro svůj obraz Bonaventurova borovice), literáty, ale i herce. Jezdil sem Johnny Holiday i Alain Delon. Se St. Tropez je neoddelitelně spjata i sexbomba Brigitte Bardot, která se na pláži Tahiti opalovala ve filmu A bůh stvořil ženu. A celé St. Tropez je samozřejmě spjata s četníkem v podání nezapomenutelného Louis de Funèse.

Ale zpátky k umění – mnoho děl francouzské moderny si můžete prohlédnout v Le Musée de l'Annonciade, bývalé kapli ležící poblíž přístavu. Pokud chcete zažít stejné mravenčení pod kůží jako francouzští postimpresionisti, uchvázeni přirozeným kouzlem města, doporučujeme vypravit se na místní citadelu, postavenou v 17. století. Ta nabízí výhled na celý mořský záliv, kde kdysi kotvilo jen pár rybářských bárek. Dnes je zde „mraveniště“ bílých luxusních lodí a jachet, známý to obraz z pohlednic posílaných domů ze St. Tropez, a hřbitov s krásným výhledem na moře.

Kam za nákupy

St. Tropez nabízí obchody všech designérských značek – jak lokálních, tak i světových. Obchody mají fascinující výběr modelů, tradičně ve světlých barvách, ověšených střapci a bambulkami (letošní novinka). Najdete zde odvážné kolekce, hravé doplňky a nesmíme zapomenout na místní ručně šité sandálky z ateliéru Rondini nebo designové botky od K. Jaques, pro které si sem Pařížanky létají. Mezi místní módní značky patří Les Canebiers s korzetovými plavkami či butik Manoush – jejich letní retro vzory a printy na šatech ze 100% hedvábí jsou letošním hitem.

Kam za dobrým jídlem

V centru městečka s barevnými fasádami najdete mnoho rušných i poklidných kavárniček a restaurací s kuchyní od provensálské po japonskou. Na Place des Lices najdete Café des Arts, kde si můžete pochutnat na skvělé

kávě, croissantech nebo třeba báječné burratě. Tarte Tropézienne – máslová brioška s hrubým cukrem na povrchu a sametově jemným vanilkovým krémem uvnitř je místní specialita, kterou nemůžete vynechat. V St. Tropez mají čtyři obchody, otevírají už v 6.30 ráno. Od té doby je tam fronta až ven.

Na dobrý seafood si zajděte do restaurací v plážových klubech L'orangerie, Bagatelle nebo Eden Plage. K dobrému jídlu se sluší dobré víno a v tomto regionu je samozřejmě nejlepší a v létě i nejpříjemnější hodně vychlazené rosé Côte de Provence. Můžete vyzkoušet Château de Pampelonne, Château des Garcinieres, Château de la Moutte, Domaine Tropez či Domaine de la Rouillere.

Kam za zábavou

Noční radovánky ve velkém stylu představují velký magnet pro všechny mladistvé, starší i ty „forever young“ z celého světa. Jen necelých 6 km od města najdete pláž jménem Pampelonne. Dlouhá písčiná pláž nabízí nespočetné množství plážových klubů, restaurací, nudistickou pláž, vodní radovánky, chatky k pronájmu, penziony a hotely rozestě po vinicích i večerní zábavu.

A nějaký konkrétnější typ?

Pokud hledáte místo pro dobrý oběd a nerušenou relaxaci, zkuste Key West. Můžete tu strávit celý den, pronajmout si lehátka na pláži nebo sem zajet jen na oběd. Výtečně vaří a jejich ryby, burger nebo sushi jsou opravdu prvotřídní.

Vyzkoušet můžete také Bar d' O. Je tu bazén, party atmosféra, DJ a mladá klientela. Už odpoledne tu můžete tančit. Nebo zamiřte do Nikky Beach, kde je celodenní party u bazénu, samozřejmě nechybí DJ. Můžete ochutnat třeba „Sexy Salad“ s masitým klepetem sněžného kraba na křehkém salátku.

Kam vyrazit i s dětmi

Další příjemnou pláži/klubem je Moorea. Mají tu bar, restauraci, slunečníky, lehátka i butik. Pokud chcete trochu nostalgie, zavítejte do plážového klubu 55. Vše je bílé, mají tu mnoho lehátek, restaurace je malá a menu velice jednoduché (těstoviny, salát, víno...), ale atmosféra je ala Bardot. Klub je tu od roku 1955.

Neméně důležitou adresou je Cabane Bambou. Restaurace, živá hudba, lehátka, ryby, místní lidé a exotická atmosféra. Děti jsou vítány a klientela je mezinárodní.

Kde se ubytovat

Využijte krásné elegantní hotely jako třeba La Pinède s Michelin star restaurací a privátní pláží nebo známý Hotel de Paris, trendy hotely Muse, Kube nebo trochu utajený hotel Pastis či legendární Byblos. Najdete tu ale i romantická místa jako La Bastide ukrytý ve vinných čí La Réserve, malé zařité hotýlky jako Les Capucines, kempy, vesnické usedlosti a penzionky.

Velká migrace v Keni

Nekonečné pláně východní Afriky jsou dějištěm unikátní podívané během celého roku. Přibližně od začátku července do přelomu srpna až září překračují téměř dva miliony zvířat hranice mezi Tanzánií a Keňou a Masai Mara se stává tím nejlepším místem pro jejich pozorování.

Tohoto zázraku přírody se účastní velká stáda pakoňů, gazel Thomsonových či zeber a stáda mohou dosáhnout délky až 40 km. Na tak obrovském počtu kopytníků se přizívají šelmy jako lvi, gepardi a hyeny. K nejdramatičtějším okamžikům patří přechod zvířat přes řeku Maru, kde na ně číhají krokodýli. Ubytujte se například v rodinné glampingové lodži, která stojí na území skutečně vlastněném samotnými Masaji. Po dlouhém dni naplněném stopováním a pozorováním zvířat není lepšího odpočinku než z verandy svého

pokoje pozorovat neobyčejný africký západ slunce a se skleničkou dobrého nápoje sdílet zážitky z uplynulého dne.

Safari doporučujeme doplnit pobyt u Indického oceánu v kombinaci tří noci na safari a čtyři noci u moře.

Pobřeží Jižní Afriky v sedle

V Jihoafrické republice existuje více safari na koni než kdekoli jinde v Africe. Krajina je rozmanitá, k dispozici jsou nádherné disciplinované koně, kvalitní průvodci, prvotřídní ubytování i gastronomie, že se tomu jen těžko něco může vyrovnat. Jízda na koni v oblastech, kde jsou sloni, buvolí a lvi, je určena zkušeným jezdcům, ale je zde i mnoho tras pro úplně začátečníky. Například projíždky vinicemi nebo po pobřeží.

Nedotčené Wild Coast (Divoké pobřeží) patří se svými zelenými kopci, romantickými lagunami, malebnými vesnicemi a impozantními skalními útesy k nejkrásnějším pobřežím Jižní Afriky. Zde ještě stále zažijete jihoafrickou kulturu v její původní, turismem nenarušené podobě. Při jízdách „cestou necestou“ po této krajině objevíte nesčetné velkých zátok, budete se brodit přes průzračné řeky a teplé laguny, naučíte se místní tradice a vyslechnete

si některé z nejnapínavějších legend. Mírné kopce jsou perfektní pro dlouhé a poklidné cválání a koně vás přesvědčí o jistotě svého kroku, když budou šplhat strmými údolími řek. A zdánlivě nekonečné pláže zvou ke vzrušujícím dostihům. Po rychlém cvalu se koně – hlavně jihoafričtí berberové a arabové – bez problému zklidní. Jsou vyrovnaní a vycvičení k jezdeckví a i pro děti jsou spolehlivými partnery, které lze lehce kontrolovat. Bude to dovolená jiná, ale jistě nezapomenutelná.

Belize – jako v akváriu

Potápíte se a nemáte ještě odškrtnuté Belize? Tak začněte plánovat cestu. Belize se nachází v srdci Střední Ameriky a je to zázrak – jen kousek od USA a na skok z Mexika. Anonymita je součástí šarmu Belize. Najdete tu mayské zříceniny, hory, nedotčený deštný prales a zejména Belize bariérový útes. Dostat se sem je zdánlivě jednoduché. Po přeletu do Belize City skočíte na Cessnu Maya Island Air, která vás bezpečně převezve (za 15 minut) na ostrov St. Pedro. Stejně tak můžete cestovat z Mexika. Na St. Pedro je množství hotýlku, hostelů, resortů a bungalovů k pronájmu, najdete tu restaurace, bary a místní shopy se suvenýry.

Suchozemské přírodní krásy jsou opravdovým důvodem k návštěvě Belize. Při pohledu na četné útesy a ostrůvky podél pobřeží je ale jasné, že Belize je také magnetem pro potápěče z celého světa.

Bariérový útes, který je 185 mil dlouhý, je nejdelší na západní polokouli. Posety je malými Cayes (vyslovujete „kýs“), tedy atoly. Cayes jsou korálové, písčité a/ nebo mangrovníkové ostrovy, které se nacházejí mezi pevninou a bariérovým útesem, zkrátka jsou rozsety všude okolo po tyrkysovém moři.

Jelikož mangrovníkové Cayes jsou normálně neobydlené lidmi, poskytují vynikající útočiště ptákům, rybám, korýšům a mořským organismům začínajícím svůj život právě v ochraně mangrovníků. Korálové Cayes zase poznáte podle palm (převážně kokosových), které daly prostor k vybudování mnoha resortů. Cayes poskytují vynikající příležitost pro potápění, šnorchlování, rybaření, plavby lodí, plachtění, sailboarding a jízdy na mořském kajaku. Najdete tu ale taktéž hnízdící ptáky a v neposlední řadě i želvy. ■

Eva Klejmová
Ředitelka J&T Concierge

Kulturní tipy

připravil
Ondřej Horák,
výtvarník a autor
mnoha výstavních
projektů, člen Společnosti
Jindřicha Chaluppeckého

Rembrandtova tramvaj. Kubismus, tradice a „jiné“ umění

Výstavní síň „13“

Západočeská galerie v Plzni

Termín: 10. 6. – 13. 9. 2015

Adresa: Pražská 13, Plzeň

Výstava Rembrandtova tramvaj. Kubismus, tradice a „jiné“ umění sleduje zdroje, které pomáhaly průkopníkům tohoto stylu v Čechách v hledání vlastního výrazu. Je to cesta, která vedla k sice krátkému, ale důležitému výtvarnému výrazu, který ovlivnil další generace českých umělců. ■

Stano Filko

Plato

Termín: 28. 5. – 30. 8. 2015

Adresa: Ruská 2993, Ostrava

Stano Filko (1937) patří k nejvýznamnějším představitelům slovenského umění. Jeho dílo se už za jeho života řadí mezi nejvýraznější poválečné umělecké počiny na slovenské scéně. Je dobré se s jeho prací seznámit i pro pochopení současných uměleckých tendencí. Nejen na Slovensku. Od 60. let byl spolu s Júliusem Kollerem a Alexem Mlynářčikem průkopníkem neoavantgardy. ■

VII. Zlínský salon mladých

Krajská galerie výtvarného umění
ve Zlíně

Termín: 20. 5. – 20. 9. 2015

Adresa: Vavrečkova 7040, Zlín

Prezentace současného umění a největších talentů nejmladší generace – to jsou hlavní cíle Zlínského salonu mladých, přehlídky nejvýraznějších autorů do třiceti let. Díky podobným výstavám se jedno z našich nejmladších měst vrací na mapu progresivních tendencí u nás. ■

Sponzor se zajímá o naši práci do takové míry, jakou jsem od zřizovatele nezaznamenal

Petr Nedoma vede přes 20 let Galerii Rudolfinum, jejímž je J&T Banka generálním partnerem. Kurátorka umění Silvie Šeborová si s ním pro magazín Artalk povídala o jeho pohledu na českou, potažmo zahraniční scénu, i o financování státem zřizované instituce.

lepším slova smyslu pařeníště, odkud by ale měli vycházet umělci, kteří potom, když je jim čtyřicet, padesát let, mohou předvést výsledky své práce, něco podstatného přinést a sdělit. Navíc je to organizačně i ekonomicky nejsnadnější. Ale může to také vyvolávat velmi falešné dojmy. Nicméně náš výstavní program je zaměřený převážně na zahraničí, tím pádem českou výtvarnou scénu nesleduji tak pozorně ne proto, že bych ji přehlížel, ale proto, že sledovat scény venku je násobně náročnější. Utřídit takové množství informací, řešit dramaturgii, koncepci jednotlivých projektů, zápujčky, finance, to je složitá skládanka. A když se vše podaří dát dohromady, tak je to úspěch, který ovšem ne vždy české publikum ocení. To není stěžování, ale konstatování situace. Naše práce je v dobrém slova smyslu riskantní, nemáme chuť ulpívat, chceme přinášet vhléd někam dál, mimo zavedené jistoty.

Sledujete dění na současné české výtvarné scéně?

Abych pravdu řekl, nikoliv soustavně, což ale neznamená, že bych neměl přehled. Navíc programově, až na výjimky, v galerii nesledujeme umělce pod čtyřicet let.

Máte k tomu osobní důvod, nebo jen čistě pracovní?

Čistě profesní, protože pokud chceme být galerií na té úrovni, k níž směřujeme, tak není důvod se zabývat studenty a začínajícími umělci, u nichž je riziko omylu příliš vysoké. Být mladý, nadějný, talentovaný, mít ambice, to vše je skvělé. Ovšem vystavováním děl mladých umělců se u nás zabývá poměrně dost galerií, tato věková kategorie je patrně nejsledovanější. Naše priority jsou někde jinde.

Myslíte si, že počet galerií orientovaných na studenty a začínající umělce je až příliš vysoký?

Ono je to logické. Je to nejširší pole, v tom nej-

Je to otázka nepřipravenosti českého publika na určitý typ výstav či umění?

Těžko říct, u nás je trochu jiný kontext než třeba v Německu, v Německu je jiný než v Británii a v Británii zase jiný než v Nizozemí nebo v USA. Jednoduše některé věci, které perfektně rezonují v jedné zemi, v jiné lokalitě rezonovat nemusí. Výborným příkladem je výstava Faces, kterou jsme v Rudolfinu s kurátorem Ladislavem Kesnerem připravili před dvěma lety a jejíž návštěvnost byla bídna. Bídna znamená z našeho pohledu asi 5x vyšší než v ostatních galeriích, ale my máme ambici mít návštěvnost 10x vyšší, neboť neděláme výstavy pro sebe nebo pro klub vyvolených. Do této výstavy jsme vložili malou retrospektivu Mariny Abramovič. Ale v Česku si toho prakticky nikdo nevšiml. Přitom ve stejné době probíhala s obrovským zájmem velká retrospektiva Mariny Abramovič v New Yorku, o které psaly snad všechny představitelné tiskoviny. To, že v Česku dílo Mariny Abramovič nerezonovalo, neznamená, že by Česká republika byla lepší nebo horší, jedno-

duše ji Marina Abramovič patrně minula, protože v době, kdy její tvorba v 70. a 80. letech rezonovala v Německu a v anglosaských zemích, o ní v Česku vědělo – s nadsázkou – zhruba tak deset lidí. To srovnání nás nicméně zasáhlo, litovali jsme promarněné příležitosti oslovit alespoň zdejší odborníky, ale ti jsou zase formátováni převážně českou scénou.

Do jaké míry v potřebě mít 10x vyšší návštěvnost hraje roli finanční stránka a do jaké míry je to vaše ctizádost být nejlepší?

Samozřejmě chceme, aby to, co děláme, mělo co největší možnou reflexi, takže se snažíme pracovat s co nejširším záběrem publika, což ovšem není ctizádost, ale základní zadání. Nechceme se soustřeďovat jen na úzkou skupinu zasvěcených a kamarádů, kteří si mezi sebou komunikují zacyklené lokální téma. Galerie Rudolfinum je státní instituce, která je z podstatné části financována ze státních peněz, což znamená, že naším úkolem je poskytovat službu co nejširší části populace formou prezentace současného výtvarného umění na co nejvyšší odborné úrovni.

Myslíte si, že by to měly dělat všechny galerie placené z veřejných prostředků?

Ano, určitě. Považuji to za naprostou samozřejmost a je to samozřejmostí kdekoliv v západní Evropě. To, že pracujeme za veřejné peníze, je danost, která nás k tomuto způsobu práce zavazuje. Ale stejně důležité je, aby ministerstvo kultury, náš zřizovatel, pochopilo tuto danost a význam institucí, které spravuje. Aby pochopilo, co přinášíme obyvatelům České republiky, ale také reputaci České republiky

v zahraničí. Rudolfinum je galerie respektovaná v Evropě a částečně i ve Spojených státech, čímž spoluvytváříme určité povědomí o České republice mimo její hranice. Ovšem ministerstvo kultury

tato fakta patrně nezná, soudě podle toho, jak se k nám chová. Pokud odmyslím náklady na provoz domu (dům je státní majetek, takže tyto náklady jsou obligatorní) a náklady na mzdy, a všichni vědí, v jak malém týmu pracujeme, tak na financování našeho výstavního programu od státu dostáváme už jen pouhých přibližně 20% z celkového rozpočtu na výstavní činnost. V Německu je u muzeí a galerií financovaných státem nebo zeměmi obvyklý standard okolo 50%. Jsem tedy nucen k tomu, abych tlačil na výnosy, které u nás tvoří cca 30%, což je částka poměrně vysoká, aniž bych mohl vybírat vstupné ve výši obvyklé v Evropě. Zbytek si musíme sehnat ze soukromých peněz, navíc ovšem v zemi, která neoplývá ekonomickým potenciálem ani množstvím obyvatelstva, které by šlo po výtvarném umění, to vše při ekonomickém potenciálu našich návštěvníků. A nemůžu očekávat, že by se tento stav změnil. Na druhé straně se hlavní sponzor zajímá o naši práci do takové míry, jakou jsem od zřizovatele nikdy nezaznamenal, v tomto ohledu je nám vlastně blíž.

Celý rozhovor najdete na www.artalk.cz ■

J&T Banka, a. s.
je generálním partnerem:

 GALERIE RUDOLFINUM

Galerie výtvarného umění v Ostravě

SPOLEČNOST
JINDŘICHA CHALUPCE

CENA
OSKÁRA ČEPANA

Magnus Art

Slovenská národní galéria

NĚKTERÉ VĚCI NEJSOU NA PRODEJ

MAGNUS MAGAZÍN PRO PŘÁTELE J&T BANKY

